

Prof. dr hab. Bernadetta Izydorczyk
Instytut Psychologii
Uniwersytet Jagielloński
Kraków

Kraków, 23.12. 2025r.

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Ocena osiągnięć naukowych dr Magdaleny Chrzan-Dętkoś w związku z postępowaniem o nadanie jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie psychologia

Podstawą ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie psychologia, zgodnie z art.219 ust.1 pkt.2 ustawy o szkolnictwie wyższym z dnia 20 lipca 2018, była ocena dorobku naukowego Habilitantki. Jako recenzent ocenie poddałam: osiągnięcia naukowe wskazane przez Habilitanta jako główne osiągnięcia naukowe, dodatkowe osiągnięcia naukowe oraz aktywność naukową Habilitantki realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

I. Informacje o wykształceniu i zatrudnieniu Habilitantki

Dr Chrzan-Dętkoś ukończyła studia psychologiczne i uzyskała tytuł magistra psychologii w 2004 roku na Uniwersytecie Gdańskim, a w 2007 roku na tym samym uniwersytecie obroniła pracę doktorską pt. *„Czynniki ochronne i czynniki ryzyka w rozwoju przedwcześnie urodzonych dzieci”* i uzyskała tytuł doktora nauk społecznych w dyscyplinie psychologia. W 2005 roku, będąc stypendystką rządu francuskiego, dr Chrzan-Dętkoś zdobyła tytuł Master of Research in Clinical Psychology and Psychopathology (D.E.A) w Instytucie Psychologii l'Université Lumière Lyon. Habilitantka ukończyła również na Gdańskim Uniwersytecie Medycznym studia podyplomowe w zakresie psychologii klinicznej. Dr Chrzan-Dętkoś od 2008 roku do chwili obecnej pracuje na stanowisku adiunkta w Zakładzie Psychologii i Psychopatologii Rozwoju w Instytucie Psychologii na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego. Działalność naukowa dr Chrzan-Dętkoś jest ściśle związana z pracą

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

psychologa, co od początku jej drogi naukowej owocuje zastosowaniem perspektywy klinicznej w oparciu o evidence-based practice w ścieżce naukowego rozwoju Habilitantki. Od początku swojej zawodowej ścieżki dr Chrzan-Dętkoś gromadziła dorobek kliniczny w placówkach ochrony zdrowia i placówkach oświatowych, następnie rozwijała doświadczenie psychoterapeutyczne, uzyskując certyfikat psychoterapeutki Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, aby ostatecznie kontynuować i pogłębiać kompetencje zawodowe w kierunku superwizorskim (znajduje się w końcowej fazie szkolenia). Od początku swojej pracy naukowej i klinicznej Habilitantka gromadzi i rozwija dorobek naukowy wokół tematyki badawczej zaburzeń nastroju matek w okresie poporodowym.

II. Ocena osiągnięć naukowych wskazanych jako podstawa ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia (wg art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy)

Jako swoje główne osiągnięcia naukowe dr Chrzan-Dętkoś zgłosiła:

1. Cykl 9 naukowych publikacji pod zbiorczym tytułem:
„Depresja poporodowa: od prewencji do interwencji. Model oddziaływań psychologicznych opartych na naukowych dowodach”.
2. Program **Przystanek MAMA – profilaktyka depresji poporodowej**, obejmujący stworzenie upowszechnionego modelu profilaktyki depresji poporodowej oraz praktycznych rekomendacji na bazie praktyki opartej na naukowych dowodach (książka pod redakcją Habilitantki: *„Pod skórą. Emocjonalne wyzwania macierzyństwa”*, wydana w 2023 roku).

Habilitantka w swoich badaniach podjęta niezwykle istotny temat zarówno z perspektywy teoretycznej, jak i aplikacyjnej, albowiem – jak wynika z najnowszych badań i danych naukowych – wysoka skala rozpowszechnienia depresji poporodowej w populacji polskich kobiet oraz jej skutki dla rozwoju dziecka stanowią istotne wyzwanie dla zdrowia

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

publicznego w Polsce. Warto podkreślić znaczenie prac wskazanych jako osiągnięcia naukowe (pkt 1–2) jako ważnego zasobu w pogłębianiu źródeł naukowego dokumentowania problematyki psychologicznych aspektów macierzyństwa i związanych z nim aspektów zdrowotnych dotyczących matki i niemowlęcia.

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Ad.1 Charakterystyka i ocena cyklu prac(1-9)

Poziom metodologiczny przedstawionych prac składających się na dorobek naukowy dowodzi posiadanych przez Habilitantkę merytorycznych (naukowych i klinicznych) kompetencji. Na uwagę zasługuje spójny pod względem prezentacji, merytoryczny przegląd przeprowadzonych badań, co daje prawo myśleć o Habilitantce jako o dojrzałym badaczu, zdolnym do precyzyjnego, spójnego przekazania autorskich założeń realizowanych projektów badawczych. W treściach wskazanego cyklu 9 artykułów (osiągnięcie naukowe nr 1) Habilitantka każdorazowo brała udział szczególnie w teoretycznym opracowaniu założeń badawczych, modelu badawczym, opracowaniu i testowaniu hipotez, wykonywaniu analiz statystycznych oraz ich interpretacji, a także przygotowaniu publikacji do druku. Analiza formalna cyklu 9 prac potwierdza jego spójny i oryginalny charakter w zakresie prezentowanych treści dotyczących wieloaspektowych psychologicznych aspektów depresji poporodowej. Cykl 9 artykułów potwierdza naukowe i metodologiczne kompetencje Habilitantki, pokazując ją jako wnikliwą w procesie konceptualizacji, samodzielną, a zarazem współpracującą z polskimi i międzynarodowymi zespołami badaczkę.

Na uwagę zasługuje fakt, że w 8 oryginalnych pracach cyklu Habilitantka była pierwszym autorem, a w jednej drugim współautorem, jednak w każdym przypadku jej wkład naukowy był wiodący w sformułowaniu i budowaniu modelu badawczego, procedury organizacji i kompleksowej realizacji badań. Problematyka badawcza w publikacjach stanowi rezultat konsekwentnie realizowanych przez Habilitantkę wraz z zespołem poszukiwań naukowych, prezentujących wyniki badań w sposób logiczny,

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

spójny i precyzyjnie zintegrowany. Habilitantka nawiązała w czasie swojej działalności naukowej znaczącą stałą współpracę międzynarodową z placówkami naukowo-badawczymi, która zaowocowała realizacją projektów badawczych oraz wspólnymi publikacjami o zasięgu międzynarodowym.

Problematyka prezentowanego cyklu 9 publikacji dotyczy psychologii rozwojowej oraz psychologii zdrowia/klinicznej, podejmując tematykę bardzo istotną aplikacyjnie z perspektywy profilaktyki i zdrowia publicznego kobiet w okresie macierzyństwa.

Publikacje wchodzące w skład osiągnięcia naukowego:

1. Chrzan-Dętkoś, M., Murawska, N., & Łockiewicz, M. (2024a). Who decides to follow the referral advice after a positive postpartum depression screening result? Reflections about the role of sociodemographic, health, and psychological factors from psychological consultations—a cross-sectional study. *Journal of Affective Disorders*. Advance online publication.
2. Chrzan-Dętkoś, M., Murawska, N., Łockiewicz, M., & de la Fe Rodriguez Muñoz, M. (2024b). Self-harm thoughts among postpartum women—associated factors. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 6, 1–14. (brak dostępu do art.płatny)
3. Chrzan-Dętkoś, M., Murawska, N., & Łockiewicz, M. (2024c). Certified midwives and nurse-midwives' knowledge and attitudes about peripartum depression management—the effectiveness of a peripartum depression management training. *Clínica y Salud*, 35(2), 63–75.
4. Chrzan-Dętkoś, M., & Murawska, N. (2023). Ryzyko zaburzeń lękowych u kobiet w pierwszym roku po porodzie—wyniki programu profilaktycznego depresji poporodowej „Przystanek MAMA”. *Psychiatria Polska*, 57(6), 1231–1246.
5. Rodriguez-Muñoz, M. F., Radoš, S. N., Uka, A., Marques, M., Maia, B. R., Matos, M., Branquinho, M., Aydin, R., Mahmoodi, V., Chrzan-Dętkoś,

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

- M., Walczak-Kozłowska, T., & Liakea, I. (2023). Effectiveness of the third wave cognitive behavior therapy for peripartum depression treatment—A systematic review. *Midwifery*, 127, 103865.
6. Chrzan-Dętkoś, M., Walczak-Kozłowska, T., & Lipowska, M. (2021). The need for additional mental health support for women in the postpartum period in the times of epidemic crisis. *BMC Pregnancy and Childbirth*, 21, 114.
7. Chrzan-Dętkoś, M., & Walczak-Kozłowska, T. Z. (2021). How do new mothers perceive screening for perinatal depression? *Health Psychology Report*, 9(3), 207–216.
8. Chrzan-Dętkoś, M., & Walczak-Kozłowska, T. (2020). Antenatal and postnatal depression—Are Polish midwives really ready for them? *Midwifery*, 83, 102646.
9. Chrzan-Dętkoś, M., Pietkiewicz, A., Żołnowska, J., & Pizuńska, D. (2020). Program opieki psychologiczno-laktacyjnej „Macierzyństwo krok po kroku” jako przykład profilaktyki, diagnostyki i leczenia depresji w okresie okołoporodowym. *Psychiatria Polska*, 54(3), 613–629.

Charakterystyka i ocena merytoryczna osiągnięcia naukowego nr 1
Depresja poporodowa: od prewencji do interwencji – Model
oddziaływań psychologicznych opartych na naukowych dowodach
(cykl 9 artykułów)

W cyklu 9 powiązanych tematycznie artykułów naukowych znajduje się 8 prac, w których Pani Doktor Magdalena Chrzan-Dętkoś występuje jako pierwsza autorka. Wszystkie te publikacje posiadają wskaźnik Impact Factor. Są to oryginalne prace kliniczne o charakterze empirycznym, powstałe przy udziale badaczy zarówno z Polski, jak i z zagranicy. Habilitantka wyraźnie określiła swój wkład badawczy, wskazując na udział w tworzeniu konceptualizacji i metodologii badania, nadzór nad projektem badawczym i przeprowadzenie badań, opracowanie danych, analizę wyników oraz przygotowanie manuskryptu.

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

Zgodność merytoryczna zawartości artykułów z tytułem głównym jest wysoka. Cykl buduje spójny, dowodowy model przechodzący od prewencji (screening, rozpoznanie ryzyka, kontekst epidemiczny, lęk, SHT), przez wskazanie na trudności w ich realizacji (akceptacja skierowania, kompetencje położnych, komunikacja), po interwencje psychologiczne /psychospołeczne (Third Wave CBT, psychoterapia, poradnictwo laktacyjne) i rozwiązania organizacyjne (opieka - online , programy samorządowe). Największa wartość dodana cyklu to identyfikacja i adresowanie konkretnych braków w realnym systemie – od kompetencji personelu, przez zachowania pacjentek (akceptacja skierowania), po integrację usług i szybki dostęp –wg. zasady „od prewencji do interwencji”. Dr Chrzan-Dętko opracowała i przetestowała innowacyjny trójetapowy model opieki psychologicznej w okresie okołoporodowym, wdrożony w programach „Macierzyństwo krok po kroku” i „Przystanek MAMA”. Prezentowany cykl 9 publikacji zrealizowany w latach 2020–2024 obejmuje bogaty materiał empiryczny, zawierający konceptualizację założeń badawczych i ich realizację z udokumentowaniem dominującej roli i naukowego wkładu Habilitantki, co potwierdzają zaświadczenia współautorów. Prace stanowią oryginalne artykuły, w których Habilitantka prezentuje wyniki badań własnych, najczęściej we współautorstwie. Cykl artykułów jest zgodny z osią tematyczną osiągnięcia naukowego pt. *„Depresja poporodowa: od prewencji do interwencji. Model oddziaływań psychologicznych opartych na naukowych dowodach”*. Wszystkie artykuły wykazują zgodność merytoryczną z tytułem osiągnięcia naukowego. Cykl artykułów stanowi spójny tok logicznie powiązanych treści, prezentujących model przechodzący od prewencji (screening, rozpoznanie ryzyka, kontekst epidemiczny, lęk, myśli o samoleczeniu -SHT) przez wskazanie ograniczeń w realizacji zadań w zakresie prewencji depresji poporodowej (akceptacja skierowania, kompetencje położnych, komunikacja personelu z pacjentem) do wskazania interwencji psychologicznych / psychospołecznych z uwzględnieniem rozwiązań organizacyjnych i merytorycznych w opiece nad kobietą z depresją poporodową. Niewątpliwą wartością całego cyklu publikacji jest

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

identyfikacja i wskazanie konkretnych braków w realnym systemie opieki nad kobietami z depresją poporodową – od kompetencji personelu, przez zachowania pacjentek (akceptacja skierowania), po integrację usług psychologicznych i dostęp do interwencji i pomocy psychologicznej. Pewnym ograniczeniem, acz nie zarzutem treści osiągnięcia naukowego nr 1 jest brak badań podłużnych w tym obszarze tematycznym, selekcyjność wybranych prób badanych (pochodzących głównie z dużych miast), różne kanały pomiaru bez randomizacji, co utrudniać może porównania wyników badania. Uzupełnienie o podane powyżej elementy mogłoby wzmocnić metodologicznie „model oddziaływań psychologicznych opartych na naukowych dowodach”. W mojej opinii warto w rekomendacjach zwrócić uwagę na uwzględnienie w przyszłych badaniach a) wydłużenie obserwacji do 6–12–18 miesięcy (remisje, nawroty choroby, uwzględnienie specyfiki relacji matka–niemowlę, powroty do pracy), b) poprawa doboru próby o rekrutację z obszarów wiejskich, c) uwzględnienie standaryzacji algorytmów dla SHT (myśli o samookaleczeniu, pojawiających się u kobiet w okresie okołoporodowym, szczególnie w przebiegu depresji poporodowej). Standaryzacja procedur dla tychże myśli o samookaleczeniu w ciągu pierwszych dni po porodzie (a nawet godzin) oznaczałaby opracowanie i wdrożenie jednolitych i jasno sprecyzowanych procedur wykrywania i postępowania w sytuacji, gdy u pacjentki po porodzie zostaną zidentyfikowane myśli o samookaleczeniu. Celem opracowania takich procedur byłoby wskazanie placówkom medycznym spójnych, opartych na dowodach procedur postępowania, co minimalizuje ryzyko błędów i opóźnień w udzielaniu pomocy pacjentkom z objawami autodestruktywnymi.

Podsumowując w mojej opinii w cyklu artykułów ujawniają się kluczowe elementy innowacyjności i oryginalności, takie jak:

- wprowadzenie etapu akceptacji skierowania jako odrębnego kroku między identyfikacją a poczynioną, wskazaną interwencją,

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

- operacjonalizacja organizacji badania przesiewowego: szkolenia personelu, możliwość anonimowego samobadania online,
- udowodniony efekt anonimowości (wyniki online wyższe niż w kontakcie bezpośrednim) oraz identyfikacja „okna ryzyka” 4–5 miesiąca po porodzie,
- rozszerzenie spektrum osób mogących realizować interwencję (położne pracujące pod superwizją) – zwiększenie dostępności do profilaktyki zdrowotnej we wczesnym okresie poporodowym.

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

Niewątpliwym zasobem cyklu opracowanych danych prezentowanych w osiągnięciu naukowym nr 1 są : a) przeprowadzone szkolenia dla personelu medycznego opiekującego się kobietami po porodzie oraz wskazanie na potrzebę superwizji dla personelu medycznego ,b) infrastruktura przesiewowa: platforma online i badania prowadzone przez położne/pielęgniarki pediatryczne podczas wizyt patronażowych i szczepień, c) duża skala wdrożenia oddziaływań : 40 ośrodków POZ, kilka szpitali; wielość badanych -wypełnionych EPDS, wielość konsultacji, d) modyfikacje programu: dodatkowe punkty pomiarowe, włączenie pomiaru lęku (GAD-2), dopuszczenie badania na drodze online.

Są też i ograniczenia: a) niska liczba kobiet, które faktycznie podjęły konsultacje (ok. 8% skierowanych; 85 osób), co ogranicza moc statystyczną analiz, b) brak pełnej kontroli nad sposobem przekazywania informacji o wyniku i skierowaniu przez położne – różnice komunikacyjne mogły wpływać na akceptację, c) specyfika programu (bezpłatne konsultacje online w Polsce) ograniczają możliwość uogólnienia wyników na inne systemy w opiece nad matką ,d) skupienie się wyłącznie na okresie poporodowym – brak danych dla depresji rozpoczynającej się w ciąży i brak pomiaru oraz wskazania długoterminowych efektów.

Podsumowanie cyklu osiągnięcia naukowego nr 1

Tematyka artykułów cyklu 1–9 dotyczy depresji poporodowej oraz działań o charakterze prewencyjnym i interwencyjnym w jej przebiegu. Ich podstawą są nie tylko wyniki badań własnych Habilitantki, ale również

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

rezultaty realizacji i oceny programów zdrowotnych, które zasługują na szczególne uznanie. Całość świadczy o zdolności Habilitantki do tworzenia naukowego pomostu między wiedzą specjalistyczną a praktycznymi działaniami psychologicznymi. Uzyskane wyniki umożliwiły Autorce wyodrębnienie modelu oddziaływań psychologicznych – od profilaktyki po interwencję w depresji poporodowej. Model badawczy obejmuje trzy etapy:

1. Etap badań przesiewowych – realizowanych w pierwszym roku po porodzie, opartych na analizie czynników ryzyka związanych z organizacją badań przesiewowych.
2. Etap komunikacji personelu medycznego(położnych) z kobietami – podkreślono znaczenie sposobu przekazywania informacji, uwzględniając czynniki ryzyka oraz problem niezgłaszania się na leczenie przez kobiety, które otrzymały wynik wskazujący na podwyższone ryzyko depresji poporodowej.
3. Etap interwencji i leczenia – obejmuje zalecenia dotyczące interwencji psychologicznych w przebiegu depresji poporodowej, realizowanych przez psychologów i psychoterapeutów, a także personel medyczny(położne) odpowiednio przeszkolony i nadzorowany. Jednym z kluczowych atutów badań przeprowadzonych przez Habilitantkę jest wprowadzenie nowej perspektywy w zakresie konceptualizacji oraz organizacji wczesnych interwencji psychologicznych skierowanych do kobiet w okresie okołoporodowym. Szczególną uwagę zwraca podkreślenie skuteczności krótkoterminowych działań podejmowanych na wczesnym etapie, realizowanych zarówno przez psychologów, jak i odpowiednio przeszkolony personel medyczny.

Podsumowując przedstawiony dorobek naukowy w obszarze cyklu 1–9, oceniam go jako spójny, wartościowy i w pełni satysfakcjonujący, aby uznać go za noszący istotne cechy innowacyjności w obszarze psychologii.

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

II. Ocena osiągnięcia naukowego nr 2 Program „Przystanek MAMA” – profilaktyka depresji poporodowej. Stworzenie upowszechnionego modelu profilaktyki depresji poporodowej oraz praktycznych rekomendacji na bazie praktyki opartej na naukowych dowodach (książka pod redakcją Habilitantki: *Pod skórą. Emocjonalne wyzwania macierzyństwa*, wydana w 2023 roku).

Przedstawiona jako drugie osiągnięcie naukowe monografia pod redakcją dr Magdaleny Chrzan-Dętkoś, zatytułowana *Pod skórą. Emocjonalne wyzwania macierzyństwa* (Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2023), to niewątpliwie cenne kompendium naukowej wiedzy na temat zdrowia psychicznego kobiet w okresie macierzyństwa. Zredagowana przez Habilitantkę monografia wskazuje na model profilaktyki depresji poporodowej oraz praktyczne rekomendacje na bazie praktyki opartej na naukowych dowodach w obszarze uwarunkowań, skutków dla zdrowia oraz profilaktyki i terapii depresji poporodowej oraz opieki okołoporodowej. Struktura monografii jest logiczna i spójna. Po wprowadzeniu następuje dziesięć rozdziałów, z których każdy skupia się na odmiennym aspekcie zdrowia psychicznego w okresie okołoporodowym. Autorzy rozdziałów prezentują szerokie spektrum zagadnień – od psychodynamicznego rozumienia macierzyństwa po konkretne interwencje kliniczne, takie jak wczesna interwencja czy terapia rodzic-niemowlę. Istotnym walorem publikacji jest powiązanie rozdziałów w spójną całość, opracowaną na podstawie naukowych dowodów. Na szczególne uznanie zasługuje sposób, w jaki Autorka (redaktorka) łączy perspektywę naukową z praktyką kliniczną. Na 234 stronach przedstawiono liczne przykłady z pracy psychologa, co nadaje treści autentyczności i osadza je w realiach życia pacjentek w okresie ich macierzyństwa. Dzięki temu publikacja jest nie tylko wartościowa dla badaczy, ale również użyteczna dla praktyków – psychologów, terapeutów i innych specjalistów pracujących z kobietami w okresie okołoporodowym.

Monografia pod redakcją Habilitantki wyróżnia się rzetelnością, bogactwem merytorycznych treści oraz aktualnością omawianych

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

zagadnień w świetle praktyki opartej na naukowych dowodach. Jej interdyscyplinarny charakter, łączenie teorii z praktyką oraz uwzględnienie najnowszych badań sprawiają, że stanowi ona cenne źródło wiedzy zarówno dla ekspertów, jak i studentów kierunków psychologicznych i medycznych. Nie jest to zarzutem, ale wskazaniem na pewne ograniczenia zawarte w treściach monografii, które bym zdefiniowała jak podaję poniżej: a) brak danych o długoterminowych efektach programu dla zdrowia matki i dziecka (podobnie jak w osiągnięciu nr 1, b) ograniczonej kontroli jakości komunikacji personelu, c) specyfice kontekstu – program realizowany w warunkach polskiego systemu opieki zdrowotnej, co utrudnia pełne uogólnienie wyników, d) program skupia się głównie na badaniach przesiewowych i konsultacjach, mniej na systemowym wdrożeniu etapu „akceptacji skierowania” i procedur systemowego wdrażania postępowania wobec kobiet z tematyką trudności emocjonalnych matek w okresie ich macierzyństwa.

Podsumowanie i ocena osiągnięcia naukowego nr 2

Program „Przystanek MAMA” to uważnie opracowane kompendium wiedzy na temat programu profilaktyczno-edukacyjnego wraz z praktycznymi rekomendacjami dla personelu medycznego (rozdziały o profilaktyce, interwencji, związku depresji z rozwojem dziecka, wsparciu w sytuacjach kryzysowych), ukierunkowane na wczesne wykrywanie depresji poporodowej na obszarze kilku województw.

Ogólne wnioski z badań Habilitantki wskazują, że :

1. Jednorazowy przesiew w połogu jest niewystarczający – objawy depresji i lęku narastają w pierwszym roku życia dziecka; potrzebne są wielokrotne pomiary (np. z kalendarzem szczepień) oraz badanie lęku równoległe z depresją w dalszych badaniach.
2. Akceptacja skierowania to kluczowy krok między identyfikacją a interwencją: konieczne są protokoły rozmowy i praktyki zmniejszające bariery .
3. Anonimowość badania może sprzyjać ujawnianiu objawów – wyniki online są znacznie wyższe niż w kontakcie bezpośrednim; należy

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

utrzymać oba kanały zbierania danych i zapewnić informację zwrotną ze wskazaniem ścieżki dalszej pomocy.

4. Wczesne, krótkoterminowe interwencje są skuteczne; położne z superwizją mogą redukować szczególnie lęk (przy mniejszym wpływie na depresję), zwiększając dostępność pomocy.

Nie zarzutem dla niewątpliwie wystarczająco rzetelnie opracowanego osiągnięcia naukowego ale wskazaniem dla refleksji jest zwrócenie uwagi na pewne sugestie na przyszłość do dalszych badań Habilitantki :

Sugestie formalne :

- (1) Nierówne grupy i niska zgłaszalność: w analizie akceptacji skierowania mała grupa kobiet korzystających z pomocy ($N \approx 85$) vs. duża grupa niekorzystających → ograniczona moc i stabilność szacunków, (2) Projekt i narzędzia: część analiz ma charakter przekrojowy (ograniczona inferencja przyczynowa), (3) brak standaryzacji sposobu przekazywania wyników i informacji o skierowaniu – potencjalny czynnik zakłócający , (4), uwzględnienie wpływu pandemii COVID-19 → przejście na formę kontaktu online i ograniczenia organizacyjne.

Sugestie merytoryczne:

- (1) dominacja perspektywy poporodowej – mniejsza uwaga dla okresu ciąży (choć program rozszerzono o III trymestr); (2) brak systematycznej analizy początków symptomów występujących w okresie ciąży (przed porodem), (3) brak długoterminowego śledzenia wyników (matka-dziecko), (4) potrzebna jest ocena trwałych efektów interwencji, (5) ograniczony zasięg populacyjny – głównie północna Polska, (6) skupienie uwagi na matkach – niewielkie uwzględnienie ojców/partnerów, współchorobowości (np. PTSD porodowe), czy różnic kulturowych.

Podsumowanie globalne osiągnięcia naukowego

Istotne zasoby osiągnięcia naukowego i jego niewątpliwą wartość merytoryczną stanowią :

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

- a) spójny, trójetapowy model opieki (1- badania przesiewowe, 2- rozmowy i akceptacja skierowania, 3- wczesna interwencja)
- b) integracja z praktyką kliniczną i organizacją opieki (szkolenia, superwizje położnych/pielęgniarek)
- c) rozszerzenie dostępności : konsultacje online, grupowe/indywidualne; włączenie pielęgniarek pediatrycznych do przesiewu przy szczepieniach
Monitorowanie pozycji 10 EPDS (myśli o zrobieniu sobie krzywdy) także u kobiet bez wysokiego wyniku całkowitego; objęcie wyników subklinicznych konsultacjami
- d) wspólny cel wdrożeniowy i zwiększenie roli systemowego wykrywania i systemowo wypracowanej skuteczności ścieżki pomocy dla kobiet z depresją poporodową .

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

Niewątpliwymi innowacyjnymi i oryginalnymi cechami realizowanej tematyki opieki okołoporodowej wskazanych przez Habilitantkę są także:

1. Integracja badań przesiewowych z opieką pediatryczną (włączenie pielęgniarek pediatrycznych do badań przy szczepieniach).
2. Elastyczne formy pomocy – od konsultacji online, po grupowe i indywidualne konsultacje.
3. Powiązanie z edukacją i praktyką kliniczną – rekomendacje w książce, szkolenia dla personelu, materiały psychoedukacyjne.
4. Systemowe wdrożenie superwizji dla położnych i pielęgniarek

Uwzględniając znaczenie superwizyjnego wsparcia dla personelu medycznego, warto rozważyć, czy poza uznaną wartością superwizji włączenie do wytycznych grup Balinta nie byłoby naukowo i klinicznie uzasadnione. Systematyczne przeglądy badań dotyczące zastosowań grup Balinta w edukacji medycznej wskazują na ich znaczenie w poprawie refleksyjności, lepszego ukierunkowania na pacjenta i treningu w zakresie

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

komunikacji między pacjentem a personelem medycznym. Ponadto WHO rekomenduje integrowanie wsparcia psychicznego i refleksyjnych praktyk w opiece perinatalnej, a grupy Balinta są zgodne z tym paradygmatem (WHO guide, 2022). Grupy Balinta poprawiają komunikację z pacjentem, empatię i redukują lęk uczestników; jakościowe dane wskazują też na lepszą regulację psychiczną i współpracę zespołową. Relacyjna wrażliwość i empatyczna komunikacja są niezbędne w pracy z kobietami doświadczającymi zaburzeń nastroju po porodzie, a podnoszenie umiejętności komunikacyjnych personelu ma wpływ na wczesne rozpoznanie i adekwatne kierowanie do leczenia. Wybrane metaanalizy potwierdzające ważność grup Balinta w pracy z personelem medycznym to np. Li, L., Cui, X., Wang, Y., He, C., Dong, L., Li, D., Li, Y., Yao, Y., Shan, L., & Xu, Z. (2025). *Balint groups for improving the ability of doctors and medical students to manage the doctor–patient relationship: A systematic review, quantitative meta-analysis and qualitative meta-synthesis of intervention studies*. BMC Medical Education, 25(1534); Singla, D. R., Lawson, A., Kohrt, B. A., et al. (2021). *Implementation and effectiveness of nonspecialist-delivered interventions for perinatal mental health in high-income countries: A systematic review and meta-analysis*. JAMA Psychiatry, 78(5), 498–509 oraz Inne metaanalizy: BMC Medical Education, 2024.

III. Ocena aktywności naukowej Habilitantki realizowana w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Dodatkowy dorobek naukowy dr Magdaleny Chrzan-Dętkoś jest spójny, merytorycznie wartościowy i spełnia kryteria innowacyjności w obszarze psychologii klinicznej i zdrowia. Wysoka liczba publikacji, znaczący IF, indeks Hirscha, udział w projektach międzynarodowych oraz bogata działalność dydaktyczna i organizacyjna świadczą o dojrzałości naukowej i kompetencjach Badaczki w obszarze psychologii. Potwierdza to analiza bibliometryczna prac. Łącznie dorobek naukowy Habilitantki obejmuje wśród ogółu publikacji naukowych : 31 artykułów recenzowanych, publikowanych zarówno w Polsce jak i za granicą

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

w czasopismach naukowych z listy JSR i IF, 4 monografie (w tym 3 autorskie, 1 monografia redagowana w 2023 roku , 5 rozdziałów w monografiach , z czego stanowią artykuły opublikowane w polskich i zagranicznych czasopismach naukowych. Wg. dostarczonej dokumentacji Indeks Hirscha wyniósł: Web of Science: 8 , Scopus: 8 (XII 2025) . Łączna liczba punktów MNi SZW =2213 (w tym 6 przed uzyskaniem stopnia doktora oraz 2207 po doktoracie(na dzień 13.12.2025) Niewątpliwie walorem dodatkowego dorobku naukowego Habilitantki jest stosunkowo wysoka jakość publikacji (IF, indeks Hirscha), udział w projektach europejskich, interdyscyplinarność badań, innowacyjność w obszarze psychologii klinicznej i zdrowia. Walorem i zasobem Habilitantki są również jej wysokie kompetencje dydaktyczne (bogate i wieloaspektowe doświadczenie w prowadzeniu różnorodnych zajęć dotyczącej obszaru psychologii, promotorstwo prac, aktywność w szkoleniach i superwizjach). Niewątpliwym walorem są również wysokie kompetencje organizacyjne Habilitantki wskazane poprzez obecność: koordynacji i przewodniczenia wielu projektom, organizacji konferencji, popularyzacji nauki. Habilitantka wykazała się wysoką skutecznością w realizacji projektów naukowych i wdrożeniowych, którymi kierowała. W latach 2017–2024 zakończyła dwa projekty, a trzeci jest w trakcie realizacji. Wśród nich należy wymienić projekt „Przystanek MAMA”, ukierunkowany na profilaktykę depresji poporodowej, w którym pełniła funkcję kierowniczkę merytoryczną oraz kierowniczkę projektu ze strony Uniwersytetu Gdańskiego, oraz projekt „Macierzyństwo krok po kroku”, obejmujący wsparcie psychologiczne i laktacyjne, w którym również sprawowała funkcję kierowniczą. Działalność projektowa Habilitantki obejmuje zarówno prace badawczo-edukacyjne, jak i współpracę z zespołami interdyscyplinarnymi, co potwierdza jej kompetencje w zakresie zarządzania projektami i integracji wiedzy naukowej z praktyką kliniczną.

Dr Magdalena Chrzan-Dętkoś jest aktywną uczestniczką życia naukowego, co potwierdza 27 wystąpień konferencyjnych, w tym 10 zagranicznych (Hiszpania, Grecja, Włochy, Malta, Portugalia – m.in. Marcé Society, SRIP)

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

oraz 17 krajowych. Prezentacje i wystąpienia obejmowały wyniki badań z obszaru psychologii klinicznej i zdrowia perinatalnego, w tym tematy związane z depresją poporodową. Ta wieloaspektowa i międzynarodowa aktywność naukowa świadczy o rozpoznawalności Habilitantki w międzynarodowym środowisku naukowym i potwierdza jej zdolności do upowszechniania wyników badań na arenie międzynarodowej. Habilitantka wykazała się znaczącą współpracą z badaczami za granicą oraz z Polski. Problematyka badawcza w publikacjach stanowi rezultat konsekwentnie realizowanych przez Habilitantkę wraz z zespołami badawczymi (także zagranicznymi). Dr Chrzań Dętkoś okazała się wytrawną, kompetentną realizatorką grantów i projektów badawczych, była kierowniczką lub współkoordynatorką projektów naukowych i wdrożeniowych, w tym:

- Mind the MUM (EU4Health, 2024–2027) – projekt europejski, w którym pełni rolę kierowniczkę polskiego zespołu, co potwierdza jej kompetencje w realizacji badań o znaczeniu międzynarodowym.
- Przystanek MAMA (EFS/PO WER, 2019–2023) – projekt systemowy w zakresie profilaktyki depresji poporodowej, w którym była kierowniczką merytoryczną.
- Macierzyństwo krok po kroku (Gmina Gdańsk, 2017) – projekt zdrowotny wdrażający innowacyjne rozwiązania w opiece okołoporodowej.

Dr Chrzań Dętkoś wykazała się wysokimi kompetencjami w zakresie nawiązywania współpracy badawczej na arenie międzynarodowej biorąc udział w programach międzynarodowych:

- COST Action CA18138 Riseup-PPD (Management Committee – reprezentacja Polski; prace WG1 dot. screeningu/diagnozy PPD), 2021–2023..pdf)
- The International Marcé Society for Perinatal Mental Health — współprowadzenie Ukraine Task Force (od 2022) oraz redakcja

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

wydania specjalnego Archives of Women's Mental Health (Topical Collection o uchodźczyniach)..pdf)

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Walorem kolejnym dr Chrzan Dętkoś jest jej współpraca międzynarodowa w zakresie realizacji staży naukowych (np. w ramach Erasmus+ (Madryt, UNED) oraz uczestniczyła w prestiżowych European Training Schools (Malta, Hiszpania, Bułgaria).

IV. Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

Habilitationka posiada bogate doświadczenie dydaktyczne, obejmujące prowadzenie zajęć z psychologii klinicznej, rozwoju dziecka oraz kursów autorskich, w tym zajęć opartych na analizie przypadków i pracy z grupami Balinta. W latach 2008–2024 była zaangażowana w realizację praktyk studenckich oraz wprowadzenie innowacyjnych form kształcenia w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego uczestniczyła w szkoleniach międzynarodowych w ośrodkach akademickich w Hiszpanii, Bułgarii i na Malcie, co potwierdza jej aktywność w obszarze doskonalenia kompetencji zawodowych. Habilitationka prowadziła działania popularyzujące wiedzę o zdrowiu psychicznym w okresie, organizowała szkolenia dla personelu medycznego oraz współpracowała z organizacjami społecznymi i mediami. Jest autorką materiałów edukacyjnych, artykułów popularyzatorskich oraz wystąpień konferencyjnych, w tym na konferencjach ogólnopolskich i międzynarodowych. Jej aktywność popularyzatorska obejmuje również współpracę z fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz rodziców i dzieci. Jej działalność na rzecz środowiska jest powszechna i znacząca.

Podsumowując, istotnym walorem całokształtu naukowego dorobku Habilitationki jest :

- 1) Międzynarodowa aktywność: Udział w projektach europejskich i wystąpienia na konferencjach zagranicznych

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

świadczą o widocznej pozycji Habilitantki w środowisku naukowym.

- 2) Innowacyjność: Projekty „Przystanek MAMA” i „Macierzyństwo krok po kroku” wprowadzają nowatorskie rozwiązania w profilaktyce depresji poporodowej, integrując badania przesiewowe z opieką pediatryczną i interwencjami psychologicznymi online
- 3) Znaczenie aplikacyjne: Realizowane projekty mają bezpośredni wpływ na praktykę kliniczną i zdrowie publiczne, co podkreśla społeczną użyteczność badań.
- 4) Dydaktyka i organizacja: Bogate doświadczenie w kształceniu młodych kadr, prowadzeniu zajęć w języku polskim i angielskim oraz organizacji konferencji naukowych potwierdza kompetencje samodzielnej, kierowniczej aktywności Habilitantki w krzewieniu nauki w obszarze psychologii ,szczególnie okresu perinatalnego.

Podsumowanie recenzji

Dokumentacja, na podstawie której dokonałam oceny naukowego dorobku dr Magdaleny Chrzan - Dętko wskazuje, że cykl prac składający się na główne osiągnięcie naukowe Habilitantki oraz jej działalność naukowo-badawcza, w pełni spełniają kryteria wymagane do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego, zgodnie z ustawą o stopniach naukowych i tytule naukowym (Dz. U.z 2003r., nr65,poz.595,Dz.U. z 2005r.,nr164,poz.1365,Dz.U.z 2011r.,nr 84, poz. 455). W mojej ocenie zarówno cykl publikacji stanowiący podstawę sformułowania wniosku o stopień doktora habilitowanego, jak i pozostałe osiągnięcia naukowe stanowią znaczny wkład w rozwój psychologii, głównie w zakresie psychologii zdrowia/opieki perinatalnej. Ciekawe projekty, realizowane w międzynarodowym zespole badaczy, pozwoliły na uzyskanie rezultatów świadczących o dojrzałości i samodzielności naukowej Habilitantki.

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

Konkluzja końcowa

Analizując całokształt dorobku naukowego dr Magdaleny Chrzan -Dętkoś stwierdzam, że odpowiada on w pełni wymaganiom określonym zgodnie z art.219 ust.1 pkt.2 ustawy o szkolnictwie wyższym z dnia 20 lipca 2018, r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki i w Rozporządzeniu MNiSW w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. W związku z tym w pełni popieram wniosek dr Magdaleny Chrzan - Dętkoś o dalsze procedowanie w kierunku nadania jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia.

*Podpisuję
z Cencert*

Podpisany elektronicznie przez
Bernadetta Izdorczyk
23.12.2025
16:11:17 +01'00'

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

